T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/513
KARAR NO : 2019/603
KARAR TR : 30/09/2019

ÖZET: İcra Müdürlüğünce ihale sonucu alınan araçlara ilişkin olarak, % 1 alınması gerektiği ileri sürülen KDV' nin %18 oranında hesap edilerek fazla tahsil edildiği ve iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : SBM Otomotiv İnşaat Hayvancılık Ticaret Limited Şirketi
Vekilleri : Av. G. G. A. Av. O. Ç.
Davalı : Alaaddin Vergi Dairesi Müdürlüğü
Vekili : Av. P. U. E.

O L A Y :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacı şirket tarafından Konya 1. İcra Müdürlüğü'nce 18.03.2019 ve 25.03.2019 tarihlerinde yapılan açık artırma sonucu satın alınan 42 FNU 85, 34 RJ 5499, 34 RJ 6437 plakalı araçların satış değeri üzerinden %18 oranında tahakkuk ettirilerek ödenen katma değer vergisi tahakkukunun %1 oranından fazla kısmının iptali ve fazla kısma ilişkin ödediği tutarın yasal faiziyle birlikte tarafına iadesi istemiyle Alaaddin Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne karşıidari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde; davanın memur muamelesini şikâyet davası olup İcra Mahkemesinde görülmesi gerektiği görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

KONYA 1. VERGİ MAHKEMESİ 28.05.2019 gün ve E:2019/310 sayılı kararında; "…Anayasa'nın 73. maddesi kapsamında mali yükümlülük teşkil eden harçların tahsiline ilişkin davalarla birlikte gereksiz olarak ödendiği ya da kanuna ve usule aykırı olarak tahsil edildiği iddiasıyla idareye karşı açılacak davaların görülüp çözümlenmeleri de niteliği gereği idari yargı yerlerine ait olduğu gibi; 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı ö. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunun 377. maddesinin 1. fikrasında; mükellefler ve kendilerine vergi cezası kesilenlerin cezalara karşı dava açabilecekleri, 378. maddesinin 1. fikrasında da; vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması gerektiği açıklanmıştır.

Ayrıca aynı Kanunun 116. ila 123. maddelerinde tarifi yapılan ve kapsamı gösterilen vergi hataları nedeniyle ilgililerin 5 yıllık zamanaşımı süresi içinde idareye başvurup haklarında yapılan vergilendirme hatalarının düzeltilmesini ve haksız ödenen vergilerin iadesini isteyebilecekleri 124. maddesinde de vergi mahkemesinde dava açma süresi geçtikten sonra yaptıkları düzeltme talepleri reddolunanların şikâyet yoluyla Maliye Bakanlığı'na başvurabilecekleri öngörülmüştür.

Öte yandan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 17.07.2003 tarih ve 4949 sayılı Kanun'la değişik 4. maddesinin 1. fikrasında, icra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesinin icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılacağı, 4. maddesinin son fikrasında, İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimi olduğu, aynı kanunun 16. maddesinin 1. fikrasında da, kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabileceği belirtilmiştir.

Söz konusu yasa hükümlerinin değerlendirilmesinden, icra müdürlüğü tarafından yapılan takip sonucu harç ya da vergi alınması halinde bu işleme karşı açılan davanın uyuşmazlığın icra müdürlüğünün tesis ettiği işlemden kaynaklanması nedeniyle adli yargı yerince incelenmesi gerekmektedir.

Ancak daha sonra 213 sayılı Kanun ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca gerek idarece mükellefler adına ihbarname ve ödeme emri düzenlenmesi, haciz uygulanması, gerek mükelleflerce 5 yıl içinde alınan vergi ya da harcın kanuna aykırı olduğu iddialarıyla idareye başvurmaları halinde ret ya da zımnen ret işlemlerine karşı dava açmaları halinde uyuşmazlığın adli yargı tarafından değil, idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemelerinde çözümlenmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından Konya 1. İcra Müdürlüğü'nce 18.03.2019 ve 25.03.2019 tarihlerinde yapılan açık artırma sonucu satın alınan 42 FNU 85, 34 RJ 5499, 34 RJ 6437 plakalı araçların satış değeri

üzerinden %18 oranında tahakkuk ettirilerek ödenen katma değer vergisi tahakkukunun %1 oranından fazla kısmının iptali ve fazla kısma ilişkin ödediği tutarın yasal faiziyle birlikte tarafına iadesi istemiyle Alaaddin Vergi Dairesi Müdürlüğüne karşı açılan davada, davalı idare vekilince 22.05.2019 tarihinde kayda giren savunma dilekçesiyle davaya bakmakla İcra Mahkemeleri'nin görev alanına girdiğinden bahisle görev itirazında bulunulduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, davacı tarafından yetkili makamlarca yapılan ihale sonucu satın alınan araçlara ilişkin olarak hesaplanan katma değer vergisinin vergi dairesine yatırılmasından sonra ödenen verginin iadesi istemiyle dava açıldığından, iş bu davanın görüm ve çözümünde görevli mahkemenin vergi mahkemesi olduğu sonucuna varılmıştır" şeklindeki gerekçe ile davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı idare tarafından,süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI(...)2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır./ Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir. "Şikâyet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında "Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. / Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur" Tetkik mercii başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır." denilmiştir.

Olayda, davacı tarafından, Konya 1. İcra Müdürlüğünce yapılan ihaleler sonucu alınan 42 FNU 85, 34 RJ 5499 ve 34 RJ 6437 plakalı araçlara ilişkin olarak % 18 oranında hesap edilen KDV oranının % 1 olarak belirlenmesi talep edilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan araca ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılığı iddiası şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vererek 23/08/2019 gün ve 2019/70428 sayılı görüş yazısı ile Mahkememize başvurmuş, başvuru 29/08/2019 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 30/09/2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı tarafından Konya 1. İcra Müdürlüğü'nün 2018/587, 2018/1888, 2018/1966 talimat sayılı dosyalarında yapılan ihale sonucu alınan araçlara ilişkin olarak, % 1 alınması gerektiği ileri sürülen KDV' nin %18 oranında hesap edilerek fazla tahsil edildiği ve iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun

"Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir"

"Şikâyet üzerine yapılacak muameleler"başlıklı 17. maddesinde; "şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur"

"Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinde de: "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü

olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."

Hükümleri yer almaktadır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Hal böyle iken, İcra Müdürlüğünce yapılan ihale sonucunda alınan araçlara ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği,mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Konya 1. Vergi Mahkemesince verilen 28.05.2019 gün ve E:2019/310 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Konya 1. Vergi Mahkemesince verilen 28.05.2019 gün ve E:2019/310 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA 30/09/2019 gününde Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. Maddesinde, vergi mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği kuralı yer almaktadır.

Dava konusu uyuşmazlığın, vergi kanunları uygulanarak çözümlenebilecek olması karşısında, davanın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görevine girdiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyoruz.30/09/2019

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN